

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum matrimonium conuenienter definiatur? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

mulier ad hoc principaliter facta est, vt sit homini adiutorium prolis: non autem vir propter hoc factus est. Vnde magis pertinet ad rationem matrimonij mater, quàm pater.

Ad secundum dicendam, quòd aliquando essentialia cognoscuntur per accidentalia; & ideo etiam per accidentalia aliqua nominari possunt, cum nomen datur causa rei innotescendæ.

Ad tertium dicendam, quòd aliquando species nominatur ab eo quod est generis, propter imperfectionem speciei, quando scilicet complete habet generis rationem, nec tamen aliquid addit quod ad dignitatem pertineat; sicut proprium accidentale retinet nomen proprii communis. Aliquando autem, propter perfectionem, quando in vna specie complete inuenitur ratio generis, & non in alia: sicut animal denominatur ab anima, quæ competit animato corpori, quod est genus animalis: sed animatio non inuenitur perfecte in animatis, quæ non sunt animalia. Similiter est in proposito: quia coniunctio viri ad mulierem per matrimonium est maxima: cum sit & animi & corporum; & ideo coniugium nominatur. i

ARTIC. III.

Vtrum matrimonium conuenienter definiatur in litera?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd inconuenienter definiatur in litera*. Quia in matris definitione oportet, quòd matrimonium ponatur: quia maritus est, qui est mulieri iunctus matrimonio. Sed maritalis coniunctio ponitur in definitione matrimonij. Ergo videtur, quòd sic circulatio in definitionibus istis.

¶ Præterea, Per matrimonium sicut vir efficitur maritus mulieris, ita & mulier vxor viri. Ergo non magis deberet dici coniunctio maritalis, quàm vxoria.

¶ Præterea, Consuetudo ad genus moris pertinet. Sed frequenter matrimonio iuncti, sunt valde in moribus

183.

In 4. di.
27. §. B.
& Gratianus
in Decretis
caus. 27. q.
2. in 1. r.
cip.

moribus diuersi. Ergo non debet poni in definitione matrimonij, indiuiduam vitæ consuetudinem retinens.

¶ 4 Præterea, Inueniuntur aliæ definitiones de matrimonio datæ. Quia secundum Hug. † Matrimonium est duarum idonearum personarum legitimus de coniunctione consensus: secundum quosdam autem, matrimonium est consortium communis vitæ, & communicatio diuini & humani iuris. Et quaeritur qualiter hæ definitiones differant.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, in matrimonio tria considerantur, scilicet causa ipsius, & essentia eius, & effectus: & secundum hoc tres definitiones inueniuntur de matrimonio datæ. Nam definitio Hug. † tangit causam,

scilicet consensum; & est per se nota. Definitio autem in litera * posita, tangit essentiam matrimonij, scilicet coniunctionem; & addit determinatum subiectum, in hoc quod dicit, inter legitimas personas. Ponit etiam differentiam conerahentem ad speciem, in hoc quod dicit, maritalis: quia cum matrimonium sit coniunctio in ordine ad aliquid vnum, talis coniunctio in speciem trahitur per illud, ad quod ordinatur; & hoc est id quod ad maritum pertinet. Pertinet etiam virtutem huius coniunctionis, quia indissolubilis est, in hoc quod dicit, indiuiduam, &c.

Sed alia definitio * tangit effectum, ad quem ordinatur matrimonium, scilicet, vitam communem in rebus domesticis. Et quia omnis communicatio aliqua legitime ordinatur, ideo ponitur ordinatum istius communicationis, scilicet ius diuinum & humanum: alia autem communicationes, vt negotiantium & militantium, solo iure humano institutæ sunt.

Ad primum ergo dicendum, quod aliquando priora, ex quibus debet dari definitio, non sunt nota quæ ad nos: & ideo in definitione aliquorum ponuntur aliqua posteriora simpliciter, quæ sunt priora quæ ad nos: sicut in definitione qualitatis ponitur qualitas a Philo-

li. 2. de
Sacramē
tis parte
11. ca. 4.

Ar. pra-
cor.

† li. 2 de
Sacramē
tis p. 11.
c. 4.
* in 4. d.
27. §. B.

Posita in
6. arg.

à Philoſopho †, cum dicit, Qualitas eſt ſecundum quam quales eſſe dicimur. Et ita etiam hic in definitione matrimonij, ponitur coniunctio maritalis, vt ſit ſenſus quod matrimonium eſt coniunctio ad ea quæ mariti officium requirit: quæ non poterant vno nomine exprimi.

In prædicamento qualitatis.

Ad ſecundum dicendum, quòd per hanc differentiam tangitur finis coniunctionis, vt dictum * eſt. Et quia vt dicit Apoſtolus †, Vir non eſt propter mulierem, ſed mulier propter virum: ideo hæc differentia potius debet ſumi à viro quàm à muliere.

Art præced. cor. † 1. ad Cor. 11.

Ad tertium dicendum, quòd ſicut vita civilis non importat actum ſingularem huius vel illius, ſed ea quæ ad communicationem civilem pertinent: ita vita coniugalis nihil aliud eſt, quàm conuerſatio ad communicationem talem pertinens. Et ideo quantum ad hanc vitam, ſemper in coniugibus conſuetudo eſt indiuidua, quamuis ſit diuiſa quantum ad actus ſingulares vtriuſque.

Ad quartum patet ſolutio ex dictis. *

In corp. art.

QVÆST. XLV.

De conſenſu matrimonij ſecundum ſe, in quinque articulos diuiſa.

Conſequenter conſiderandum eſt de conſenſu. Vbi primo agendum eſt de ipſo conſenſu, ſecundum ſe conſiderato. Secundo, de conſenſu, iuramento vel carnali copula firmato. Tertio, de conſenſu coactò & conditionato. Quarto, de obiectò conſenſus.

Circa primum quæruntur quinque.

Primo, vtrum conſenſus ſit cauſa efficiens matrimonij?

Secundo, vtrum oporteat conſenſum per verba exprimi?

Tertio, vtrum conſenſus expreſſus per verba de futuro faciat matrimonium?

Quarto, vtrum conſenſus per verba de præſenti expreſſus, ſi deſit interior conſenſus, exte-

